

Beklenmedik bir gelişme olmazsa Nisan'dan başlayarak ortalık kademeli olarak açılacak... Gerek bulaşma sayısının düşmesi ve gerekse de aşılana insan sayısının artması nedeniyle gelişme bu yönde görünüyor. Bir yıldır herkesin hayatı farklılaşmak zorunda kaldı ve eskisine dönüş de yavaş olacak, öyle görünüyor.

Bu çerçevede okuma ve yazmanın boyutunu değiştirmem gerekiyor.

Geçen bir yılda epeyce iş yapıldı; **40 Yıl Sonra TDAS, Mülteciler Göçmenler, 25 Yılın Ardından Yazın'dan Seçmeler** internet kitabı olarak da yayınlanırken küçük birer kitap kalınlığındaki **Lenin, Che** (basılmış çeşidinden farklı) ve **Frantz Fanon** ve bunlara ek olarak **Güzel Bir Ölüm** ve **Taşınamayan Özgürlük** de internette yer aldı. Kısa süre sonra **28 Yıl Sonra Yazın'dan Seçmeler** de yayınlanacak...

Plana gelince; yıl sonuna kadar iki kitap yazacağım: sosyalizmden kapitalizme dönüş (Bulgaristan ve Romanya örnekleri) ile otobiyografi. İlkinin yüzde 40'ını zaten yazmıştım, konu hakkında okumam gereken kaynak da kalmadığı için yeniden yazmaya başlayınca hızla biter. İkincisi için ise şu anda otobiyografi teorisini öğrenmekle meşgulüm. Biyografi ve otobiyografi yazımı kişinin hayatındaki olayların peş peşe dizilmesi, böyle anlatılması değildir. Bunların neden-sonuç ilişkisi içinde bütünleştirilmesi gereklidir. Bu konuda bilgisiz olmamakla birlikte bu yeni teorik eğitimde öğrendiklerim de oldu.

Konuyu öğrendiğime inandıktan sonra yazmak sorun değildir.

Her durumda yazdan önce kitap yayını olmaz çünkü ortalık ancak açılacak, öyle görünüyor.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin devrim sonrası tarihi hakkında İngilizce kitaplardan epeyce okudum ve okuduklarımdan fazlası da okunmak için bekliyor. Bu konuyu tamamlamam gerek, kitap olarak ne zaman yazarım, bilemem, her durumda bu yıl değil...

Bu arada online paneller artıyor. İki tanesine katılmışım, görünen odur ki sayı artacak... Hele bir tanesi –gerçekleşirse eğer- Almanca...

Neredeyse bir yıl ortalık kapandığı için kitap dağıtımı da sınırlı oldu. Buna rağmen **TDAS'ın Tarihi'** nin yarısı nasıl bitmiş, anlayamadım. Normal durum olsaydı pek az kalırdı.

Edebiyatla ilgili olarak ise okumalarım epeyce arttı ve yazacaklarımı da planladım. Geriye yazılmaları kaldı ama bu konuda yıl sonuna kadar şu kadar yazarım diyemem.

Yıllardan beri sosyalizmin 20. yüzyıl tarihine genel bakış konusu kafamdaydı. Çok geniş bir konu tabii, epeyce öğrendim ama öğrendiğimden daha fazlası öğrenilmek üzere bekliyor. Bu konuda biyografiler epeyce aydınlatıcı çünkü bunlar dönemin önemli olayları içinde yer almış kişilerin hayatlarıdır.

Rosa Luxemburg ile eşi Leo'nun mektuplaşmalarını içeren kitabı yeniden okudum ve 20. yüzyıl başında Almanya SPD'sinin savaşta ülke burjuvazisini desteklemesi konusunu başka bir yönden görebildim.

Rosa partinin hayatına uymuş durumda; belirli bir geliri, kalınacak sabit bir yeri var ve programlı bir hayat yaşıyor. Tatil konusunda plan yaptığında Leo ile tartışıyorlar. Rosa bir yıl öncesinden tatil planı yapıyor ama Leo Polonya'daki örgütte profesyonel bir devrimci ve bir yıl öncesinden tatil planı yapılmasını anlayamıyor. İki ay sonra uzun süreli hapse mi girecek, öldürülecek mi, belli değildir. Bu nedenle sadece kısaca bazı yerlere –mesela Norveç- gidebiliyorlar.

1980'li yıllarda Türkçede yayınlanan kitap **Sevgiliye Mektuplar** adını taşıyordu. Hem bu sitede yayınlandı ve hem de **28 Yıl**

Sonra Yazın'dan Seçmeler

içinde yeniden yer alıyor. Aralarında sürekli tartışma konusu olan bu farklı hayat tarzlarından hareketle Birinci Dünya Savaşı konusunda SPD'nin tutumunu anlamak daha kolay oluyor. Federal Meclis'te en büyük parti, 110 milletvekilleri var ve sadece Rosa ile Liebknecht savaşa karşı çıkıyor.

SPD'nin milletvekilleri ve kadrosunun büyük bölümü düzenle bütünleşmiş durumda, marksist olmaları bunu engellemiyor.

Şimdi **Reisende der Weltrevolution** (Dünya Devrimi Seyyahları) başlıklı kitabı okuyorum. Kitapta III. Enternasyonal'in profesyonel devrimcileri anlatılıyor; yaşadıkları hayat, çabaları, teorik tespitleri, nelerin yapıp nelerin yapılamadığı epeyce aydınlatıcıdır. Mesela Bakü'deki Birinci Doğu Halkları Kurultayı'nda Nagiya Hanım adlı bir Türk kadınının –fotoğrafı da var-konuşma yaptığını ilk defa öğrendim. İslamla sosyalizmi bağdaştırma çabaları o zamandan başlıyor ve yıllar sonra bile sonuç alınamıyor.

Bu çok önemli bir konudur ve yüz yıl önce söylenmiş olanları bugün tekrarlamamanın anlamı da yoktur. Sosyalizm 20. yüzyıl boyunca islamla girdiği mücadelelerin neredeyse tamamını kaybetti. Bunun başlangıcını Doğu Halkları Kurultayı'nda görmek mümkündür. Kurultay divanında iki kadınla iki erkek olunca protestoyla karşılanıyor. Kadın konusu o zaman da islamla sosyalistler arasındaki önemli ayrılık noktalarından birisidir.

İnsanlar burjuvazinin islamıyla nasıl mücadele edilir konusuna kafa yormak yerine yüz yıl önceki sözleri tekrarlamaktan vazgeçseler iyi olacaktır.

Bu konuda daha önce yazmıştım ama yetersizdi, ardından da ilgilenecek fırsat bulamadım. Her durumda bu inceleme pratiğin teorisi temelinde yükselmelidir; Kuran'da şöyle yazıyor, bunun şu bölümü sosyalizme uyar gibi belirlemeler anlamsızdır. Bu şekilde olmuyor ve aynısı yüz yıl önce de denenmişti, sonrasında da bu deneme sürdü. Mesela Hikmet Kıvılcımlı'nın yaptığı gibi...

Başka insanların pratiğinden öğrenmek gerekir, öyle değil mi?

Yoksa aynı hataları siz de yaparsınız...

En azından nelerin yapılmaması gerektiğini bilmek de öğrenmek kapsamına girer.

Konular çok ve bunları birbirine bağlayarak incelemek gerekiyor. Bu inceleme sadece teorik belirmelerin öğrenilmesiyle olmaz, pratiğin teorisi önemlidir ve bunu bazen kendinizin yapması gerekir.

Geçen yıldan beri yeni bir dil öğrenmek istiyordum. Az buçuk bildiğim Fransızca'yı ilerletmek değil de yepyeni bir dil öğrenmek... İki dil arasında tercih yapamamıştım: İspanyolca ya da Rusça.

İkincisine karar verdim. Türkçe ve Almanca açıklamalı iki başlangıç kitabı da buldum. Kısa kadar farklı alfabeyi ve temel gramer kurallarını öğrenebilirsem, fazlasını istemem. Ardından kursa gitmem gerekecek... Maksat kursa sıfırdan başlamamaktır.

Özellikle başlangıçta kendi kendine dil öğrenilmez; yanlış öğrenirsiniz ve daha sonra yanlış düzeltmek sıfırdan öğrenmekten zor olur. Dili biraz öğrendikten sonra kendiniz devam edebilirsiniz.

Bu konuda acelem yok, bakalım ne kadar yapabileceğim, göreceğiz...